



НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ  
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ  
БУЧАНСЬКЕ РАЙОННЕ УПРАВЛІННЯ ПОЛІЦІЇ

**ПОВІДОМЛЕННЯ**  
**про підозру у вчиненні кримінального правопорушення**

м. Київ

«24» серпня 2022 року

Слідчий у кримінальному провадженні - старший слідчий в ОВС слідчого управління Головного управління Національної поліції в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі старший лейтенант поліції Камінський Владислав Олегович, розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 42022112320001656 від 10.05.2022 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 438 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. 36, 42, 276, 277, 278 КПК України, -

**ПОВІДОМЛЯЮ:**

**Соковікову Миколі Сергійовичу, 14.12.1995 р.н.,** уродженцю міста Омськ російської федерації, громадянину російської федерації, який зареєстрований за адресою: російська федерація, Республіка Бурятія, Прибайкальський район, пос. Єловка, вул. Шкільна, 23, кв. 1, перебуваючому на службі в 5-й окремій гвардійській танковій Тацинській Червонознаменній, ордена Суворова 2-го ступеня бригаді – військова частина № 46108 збройних сил російської федерації, яка розташована за адресою: російська федерація, Республіка Бурятія, м. Улан-Уде, ст. Дивізіонна, -

**про підозру у вчиненні кримінального правопорушення (злочину):**

**- порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднане з умисним вбивством, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 2 ст. 438 КК України;**

Досудовим розслідуванням встановлено, що 24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН входять Україна, Російська Федерація та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН: «Усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй».

Установлено, що на підставі положень ч. 1 ст. 9 Конституції України, ст. 6 Закону України «Про правонаступництво України» частиною національного законодавства України є Конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 (далі – Конвенція), яка ратифікована Українською РСР і набрала законної сили для неї 03.01.1955, якою визначені порушення законів та звичаїв війни, яка водночас 03.07.1954 визнана СРСР, правонаступником якого є російська федерація.

Згідно з положеннями ч. 1 ст. 4 Конвенції, під її захистом перебувають особи, які в будь-який момент і за будь-яких обставин опиняються, в разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Із цією метою є забороненими й залишатимуться забороненими будь-коли та будь-де такі діяння стосовно зазначених вище осіб:

а) насилля над життям й особистістю, зокрема всі види вбивств, завдання каліцтва, жорстоке поводження й тортури;

Статтею 29 Конвенції передбачено, що сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, відповідає за поводження своїх представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

Згідно ст. 32 Конвенції Високі Договірні Сторони спеціально дають згоду на те, що їм забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або привести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові досліди, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше брутальне поводження з боку як цивільних, так і військових властей.

Статтею 146 Конвенції передбачено, що високі Договірні Сторони зобов'язуються надати чинності будь-якому закону, необхідному для надання дієвих карних санкцій для осіб, які вчиняють, або наказують іншим учинити будь-яке серйозне порушення цієї Конвенції, визначеного в цій статті.

Кожна Висока Договірна Сторона зобов'язується розшукати осіб, яких обвинувачено у вчиненні або в наказі вчинити такі серйозні порушення, і представляють таких осіб, незалежно від їхнього громадянства, перед своїми

судами. Вона може також, якщо вона вважає це потрібним, і відповідно до положень свого законодавства, передати таких осіб для судового процесу іншій заинтересованій Високій Договірній Стороні за умови, що така Висока Договірна Сторона не має доказів, які давали б підстави для обвинувачення таких осіб.

Кожна Висока Договірна Сторона вживає заходів, необхідних для припинення всіх дій, які суперечать положенням цієї Конвенції, крім серйозних порушень визначених наступною статтею.

Згідно ст. 147 Конвенції серйозні порушення, про які йдеться в попередній статті, становлять такі порушення, що охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції: умисне вбивство, тортури або нелюдяне поводження, зокрема біологічні експерименти, які умисно спричиняють велике страждання чи серйозні травми тілу чи здоров'ю, нелегальна депортация чи переведення або нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом, примушення особи, що перебуває під захистом, служити в збройних силах ворожої держави, або умисне відбирання особи, що перебуває під захистом, прав на справедливий і офіційний судовий процес, рекомендований цією Конвенцією, захоплення полонених і широкомасштабне руйнування і привласнення власності, не виправдане воєнною необхідністю, і здійснюване незаконним чином і безцільно.

У преамбулі «Декларації про державний суверенітет України» від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

24 серпня 1991 року Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України. Згідно з указаним документом, територія України є неподільною та недоторканною.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і російська федерація.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до «Договору між Україною та Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон» від 28 січня 2003 року (ратифікований російською федерацією 22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Статтями 1 – 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет

України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Згідно зі статтею 5 Конституції України, носієм суверенітету та єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами.

Статті 3, 28 Конституції України передбачають, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженю чи покаранню.

Відповідно до статті 68 Конституції України кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Статтею 73 Конституції України визначено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Відповідно до статей 132–134 Конституції України територіальний устрій України ґрунтуються на засадах єдності та цілісності державної території. До складу України входять: Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області, міста Київ та Севастополь. Місто Севастополь має спеціальний статус, Автономна Республіка Крим (далі - АР Крим) є невід'ємною складовою частиною України і в межах повноважень, визначених Конституцією України, вирішує питання, віднесені до її відання.

22 лютого 2022 року президент російської федерації підписав з керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей договори про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу, які в той же день ратифіковані державною думою та радою федерації РФ.

В цей же день президент російської федерації, реалізуючи злочинний план, з метою надання видимості законності дій по нападу на Україну, направив до ради федерації РФ звернення про використання збройних сил РФ за межами РФ, яке було задоволено.

23 лютого 2022 року керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до президента російської федерації з проханням надати допомогу у відбитті надуманої ними воєнної агресії «українського режиму щодо населення» так званих Донецької та Луганської народних республік.

24 лютого 2022 року о 5 годині президент російської федерації оголосив про своє рішення почати так звану спеціальну військову операцію в Україні.

У подальшому, цього ж дня збройними силами РФ, які діяли за наказом керівництва російської федерації і збройних сил російської федерації, віроломно здійснено пуск крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам ЗС України, а також підрозділам ЗС України та здійснено широкомасштабне вторгнення на територію суверенної держави Україна.

У період з 5 години 24 лютого 2022 року та щонайменше до 23 серпня 2022 року (включно) підрозділи ЗС РФ та інших військових формувань РФ здійснюють спроби окупації українських міст, які супроводжуються бойовим застосуванням авіації, артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння.

Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

Також, 24 лютого 2022 року в Україні указом Президента України № 64/2022 від 24 лютого 2022 року «Про введення воєнного стану в Україні» введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб, який затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX.

Законом України «Про правовий режим воєнного стану», крім іншого, визначено, що воєнний стан – це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності.

Крім того, співучасники з числа представників влади російської федерації та збройних сил російської федерації розпочавши 24.02.2022 року вторгнення на територію України, прийняли рішення про вчинення дій спрямованих на окупацію території України.

Для реалізації вищевказаного злочинного наміру серед інших був залучений військовий підрозділ збройних сил російської федерації, в якому проходить службу військовослужбовець ЗС РФ Соковіков Микола Сергійович, а саме 5-та окрема гвардійська танкова Тацинська Червонознаменна, ордена Суворова 2-го ступеня бригада – військова частина № 46108. У подальшому підрозділами збройних сил російської федерації, на виконання злочинного наказу представників влади РФ, всупереч вимог міжнародного законодавства здійснено вторгнення на територію України та розпочато збройне протистояння.

Порушуючи закони та звичаї війни, що передбачені ст. 32 Конвенції, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України громадянином російської федерації Соковіков Микола Сергійович, діючи умисно, з метою насильницької зміни меж території України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, за попередньою змовою з групою осіб з іншими особами, з невстановлених мотивів, усвідомлюючи, що агресія проти України та її жителів організована і здійснюється представниками влади та збройних сил російської

федерації, які діють в порушення вищевказаних нормативних правових актів, виконуючи злочинні накази, у складі підрозділу у якому він проходив військову службу здійснив незаконний перетин державного кордону та приймав безпосередню участь у актах збройної агресії на території Бучанського району Київської області.

Так, 19 березня 2022 року о 14 год. 00 хв. Соковіков Микола Сергійович, будучи військовослужбовцем збройних сил російської федерації, за попередньою змовою із невстановленим в ході досудового розслідування військовослужбовцем збройних сил російської федерації із складу 5-ої окремої гвардійської танкової Тацинської Червонознаменної, ордена Суворова 2-го ступеня бригади – військової частини № 46108, перебував на території України, а саме за адресою: Київська область, Бучанський район, 29-й кілометр + 400 метрів автодороги «Київ-Чоп», де в останнього виник умисел на вбивство громадян України з числа цивільного населення, що не брали участі у бойових діях, та перебували під захистом Конвенції, оскільки опинились під владою окупаційної держави.

Того дня, а саме 19 березня 2022 року о 14 год. 10 хв., Соковіков Микола Сергійович, будучи військовослужбовцем збройних сил російської федерації, за попередньою змовою із невстановленим в ході досудового розслідування військовослужбовцем збройних сил російської федерації із складу 5-ої окремої гвардійської танкової Тацинської Червонознаменної, ордена Суворова 2-го ступеня бригади – військової частини № 46108, будучи об'єднаними спільним умислом, реалізуючи свій злочинний план направлений на вбивство двох осіб з числа цивільного населення, перебуваючи між ворітами та будівлею веломагазину, який розташований за адресою: Київська область, Бучанський район, 29-й кілометр + 400 метрів автодороги «Київ-Чоп», тримаючи в руках невстановлені досудовим розслідуванням автомати калібру 5,45x39 мм., здійснили сукупно не менше 12 пострілів з вказаної вогнепальної автоматичної зброї в область спини та тазу Пляца Леоніда Олексійовича, 01.07.1953 р.н. та Муравицького Сергія Юрійовича, 25.04.1960 р.н.

Відповідно до висновку експертного дослідження № 345 на трупі Пляца Леоніда Олексійовича, 01.07.1953 р.н. виявлено сліпе вогнепальне поранення правого стегна (вхідна рана передньої поверхні правого стегна у верхній третині, від якої спереду назад віходить рановий канал з ушкодженням гілки стегнової артерії та переломом правої лобкової кістки), а також дотичне вогнепальне кульове поранення правої бокової поверхні тазу.

Відповідно до висновку експертного дослідження № 346 на трупі Муравицького Сергія Юрійовича, 25.04.1960 р.н. виявлено: 2 наскрізні проникаючі вогнепальні кульові поранення грудної клітки (2 вхідні вогнепальні рани правої лопаткової ділянки, вихідні рани передньої поверхні грудної клітки зліва) сліпе вогнепальне кульове поранення правого передпліччя, ліктьового суглобу та плеча, наскрізне вогнепальне кульове поранення правого стегна та живота (вхідна рана зовнішньої поверхні правого стегна, вихідна рана передньої черевної стінки зліва), сліпе вогнепальне кульове поранення живота

(вхідна вогнепальна рана епігастральної ділянки з рановим каналом, в кінці якого знаходиться куля під шкірою лівої поперекової ділянки), наскрізне вогнепальне кульове поранення живота та правого стегна (вхідна вогнепальна рана живота зліва, від якої зліва-направо, згори-вниз, дещо ззаду-наперед віходить рановий канал, який проходить крізь черевну порожнину, виходить через калитку, входить в передньо-внутрішню поверхню правого стегна та закінчується в ньому металевою кулею), наскрізне поранення лівої бокової поверхні тазу (2 рани тазу зліва, з'єднані між собою підшкірно), наскрізне вогнепальне кульове поранення лівого передпліччя, вогнепальне кульове поранення лівого плеча та грудної клітки (вхідна вогнепальна рана зовнішньої поверхні лівого плеча, вихідна вогнепальна рана її внутрішньої поверхні, в проекції якої розташована проникаюча рана грудної клітки).

Від отриманих поранень Муравицький С.Ю. помер на місці вчинення кримінального правопорушення, а Пляц Л.О. зміг повернутись в приміщення охорони ТОВ «Кемпер-ГРУП», в якому невдовзі помер від крововтрати.

**Таким чином, Соковіков Микола Сергійович підозрюється у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднане з умисним вбивством, вчинене за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 2 ст. 438 КК України.**

Одночасно підозрюваному роз'яснено, що відповідно до ст. 42 Кримінального процесуального кодексу України він як підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені Кримінальним процесуальним Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених Кримінальним процесуальним Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 КПК України, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 КПК України;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Крім того, підозрюваний зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

Підозрюваний, який є іноземцем та ув'язнений, має право на зустріч з представником дипломатичної або консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний також має інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом.

Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

**Повідомлення склав:**

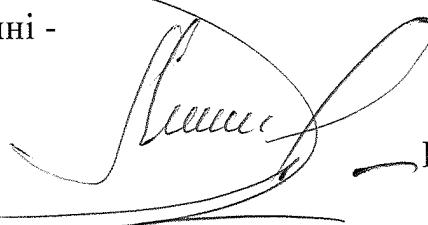
Слідчий у кримінальному провадженні –  
старший слідчий в ОВС слідчого управління  
Головного управління Національної поліції  
в Автономній Республіці Крим  
та м. Севастополі  
старший лейтенант поліції



**Владислав КАМІНСЬКИЙ**

**«ПОГОДЖЕНО»**

Прокурор у кримінальному провадженні -  
начальник Бородянського відділу  
Бучанської окружної прокуратури  
Київської області



**Роман ПШІК**

Підозрюваний / \_\_\_\_\_ / \_\_\_\_\_

«\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2022 року

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру вручено, права підозрюваного оголошено та роз'яснено.

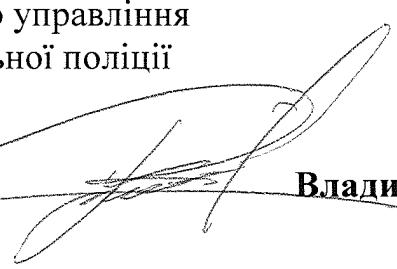
Підозрюваний / \_\_\_\_\_ / \_\_\_\_\_

«\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2022 року

Захисник \_\_\_\_\_.

Повідомлення та пам'ятку вручив, права підозрюваного оголосив та роз'яснив:

Слідчий у кримінальному провадженні –  
старший слідчий в ОВС слідчого управління  
Головного управління Національної поліції  
в Автономній Республіці Крим  
та м. Севастополі  
старший лейтенант поліції



**Владислав КАМІНСЬКИЙ**

**ПАМ'ЯТКА**  
**про процесуальні права та обов'язки підозрюваного**  
**Соковікова Миколи Сергійовича, 14.12.1995 р.н.**

**Конституція України**

**Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.**

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідам.

**Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.**

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

**Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.**

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і противправних посягань.

**Стаття 56.** Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

**Стаття 59.** Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

**Стаття 62.** Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

**Стаття 63.** Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

## **Кримінальний процесуальний кодекс України**

### **Стаття 42. Підозрюваний, обвинувачений**

Обвинуваченим (підсудним) є особа, обвинувальний акт щодо якої переданий до суду в порядку, передбаченому ст. 291 Кримінального процесуального кодексу України (далі КПК України).

Підозрюваний, обвинувачений **має право:**

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють, обвинувачують;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені КПК України, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту – мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника під час допиту та інших процесуальних дій; на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадках, передбачених КПК України, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі, у зв'язку із відсутністю коштів на її оплату;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Обвинувачений також має право:

1) брати участь під час судового розгляду у допиті свідків обвинувачення або вимагати їхнього допиту, а також вимагати виклику і допиту свідків захисту на тих самих умовах, що й свідків обвинувачення;

2) збирати і подавати суду докази;

3) висловлювати в судовому засіданні свою думку щодо клопотань інших учасників судового провадження;

4) виступати в судових дебатах;

5) ознайомлюватися з журналом судового засідання та технічним засобом судового процесу, які йому зобов'язані надати уповноважені працівники суду, і подавати щодо них свої зауваження;

6) оскаржувати в установлена КПК України порядку судові рішення та ініціювати їх перегляд, знати про подані на них апеляційні та касаційні скарги, заяви про їх перегляд, подавати на них заперечення.

Підозрюваний, обвинувачений, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

#### **Підозрюваний, обвинувачений зобов'язаний:**

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

#### **Стаття 139. Наслідки неприбуття на виклик**

Якщо підозрюваний, обвинувачений, який був в установлена КПК України порядку викликаний (зокрема, наявне підтвердження отримання ним повістки про виклик або ознайомлення з її змістом іншим шляхом), не з'явився без поважних причин або не повідомив про причини свого неприбуття, на нього накладається грошове стягнення у розмірі від 0,5 до 2 розмірів мінімальної заробітної плати – у випадку неприбуття на виклик слідчого судді, суду.

#### **Стаття 323. Наслідки неприбуття обвинуваченого**

Якщо обвинувачений, до якого не застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, не прибув за викликом у судове засідання, суд відкладає судовий розгляд, признає дату нового судового засідання і вживає заходів щодо забезпечення його прибуття до суду. Суд також має право постановити ухвалу про привід обвинуваченого та/або ухвалу про накладення на нього грошового стягнення.

На всіх стадіях кримінального провадження потерпілий має право **примиритися з підозрюваним, обвинуваченим і укласти угоду про примирення**. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Права мені роз'яснені та зрозумілі. Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного, обвинуваченого отримав.

**Пам'ятку отримав:**

«\_\_\_» \_\_\_\_ 20 \_\_\_\_ року \_\_\_\_\_  
(підпис)

(прізвище, ініціали підозрюваного)

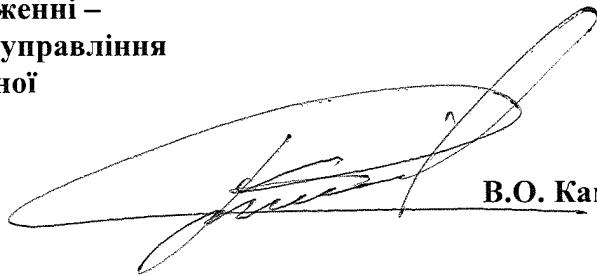
**Захисник:**

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(прізвище, ініціали)

**Пам'ятку вручив:**

Слідчий у кримінальному провадженні –  
Старший слідчий в ОВС слідчого управління  
Головного управління Національної  
поліції в Автономній Республіці  
Крим та місті Севастополі  
старший лейтенант поліції



**В.О. Камінський**